

Udsatte unge:

23.000 unge har været uden job og uddannelse i mindst 2 år

Næsten 23.000 unge i alderen 25-29 år er hverken i job eller under uddannelse. Gruppen kan karakteriseres som udsatte unge, da de har været uden for i mindst 2 år i træk. I gennemsnit svarer det til ca. 8 procent af alle unge. Blandt unge fra almene boliger er det 13 procent, der har været uden for job og uddannelse i mindst 2 år. Hovedparten af de udsatte unge har ingen uddannelse. Der er god samfundsøkonomi i at investere mere i at få flere af de udsatte unge ind på arbejdsmarkedet. Det viser både beregninger fra Rockwoolfondens Forskningsenhed og tidligere analyser fra AE.

af Chefanalytiker **Mie Dalskov Pihl**
& stud.polit. **Rasmus Salmon**

9. maj 2017

Analysens hovedkonklusioner

- Cirka 23.000 unge i alderen 25-29 år er udsatte. Det er defineret som unge, der hverken er i job eller under uddannelse, og som har været det i mere end to år i træk.
- Det svarer til ca. 8 procent af alle i den aldersgruppe, men blandt unge, der er opvokset i almene boliger, er det knap 13 procent.
- Hovedparten af de udsatte unge (65 pct.) har ikke anden uddannelse end grundskolen.
- Hovedparten af de udsatte unge har enten ikke været til afgangsprøverne i 9. klasse eller har fået under 4 samlet set i dansk og matematik. Det gælder for 7 ud af 10.

Kontakt

Chefanalytiker

Mie Dalskov Pihl

Tlf. 33 55 77 20

Mobil 26 20 40 36

md@ae.dk

Kommunikationschef

Mikkel Harboe

Tlf. 33 55 77 28

Mobil 28 36 87 50

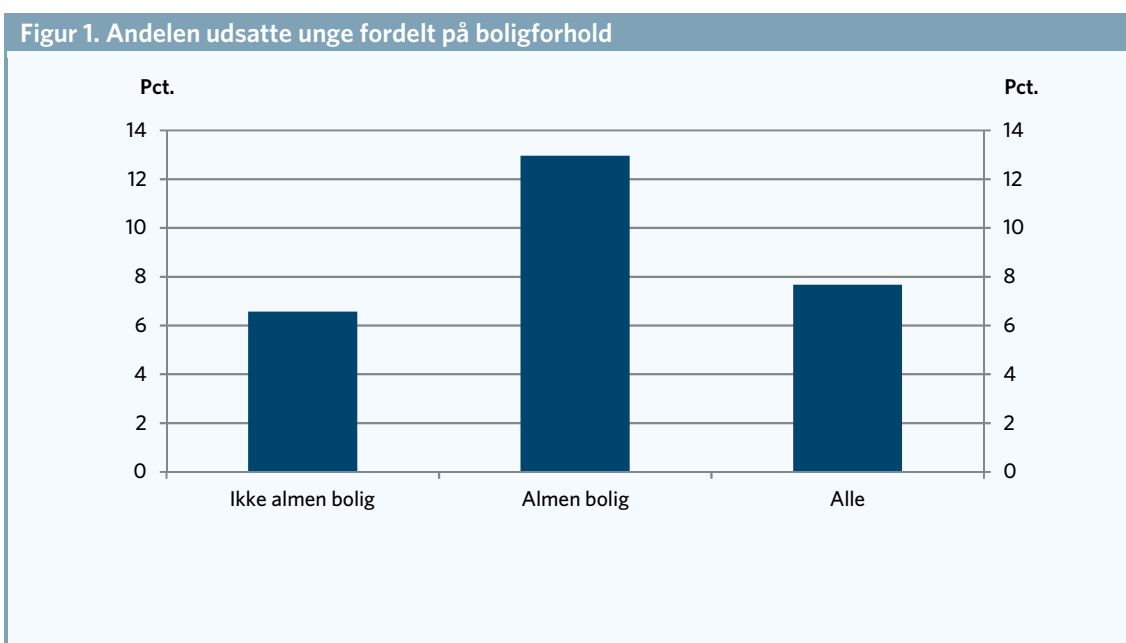
mh@ae.dk

23.000 unge har været uden job og uddannelse i mindst 2 år

Rockwoolfonden gennemførte i januar 2016 en analyse med titlen "Den økonomiske gevinst ved at inkludere de udsatte unge"¹. Ifølge analysen, der bygger på data for 2012, er der i hver årgang af de 25-29-årige ca. 5.000 personer svarende til godt 8 pct. af hver årgang, som hverken er i job eller uddannelse, og som ikke tilhører gruppen "øvrige udenfor arbejdsmarkedet" to år i træk i RAS.

AE har undersøgt gruppen af udsatte unge på nyeste data i forhold til boligtype, afgangskarakterer og uddannelsesstatus. Analysen bygger på 25-29-årige pr. 1. januar 2016, der også boede i landet da de var 15 år. Se mere om metoden i boks 1.

23.000 unge i alderen 25-29 år er udsatte, jf. tabel 1. Det svarer til 7,7 procent af alle 25-29-årige i analysen. Blandt unge, der er vokset op i en almen bolig er andelen dog næsten dobbelt så stort - 13 procent - hvilket fremgår af figur 1.

Anm: Udsat er defineret som at man både i slutningen af 2015 og 2014 er uden for beskæftigelse, uddannelse og ikke er i kategorien "øvrige uden for arbejdsstyrken". Se mere i boks 1. Boligtype opgjort som 15-årige.
 Kilde: AE på baggrund af DST, registerdata.

Tabel 1. 25-29-årige fordelt på om de er udsatte samt på boligforhold, 2015

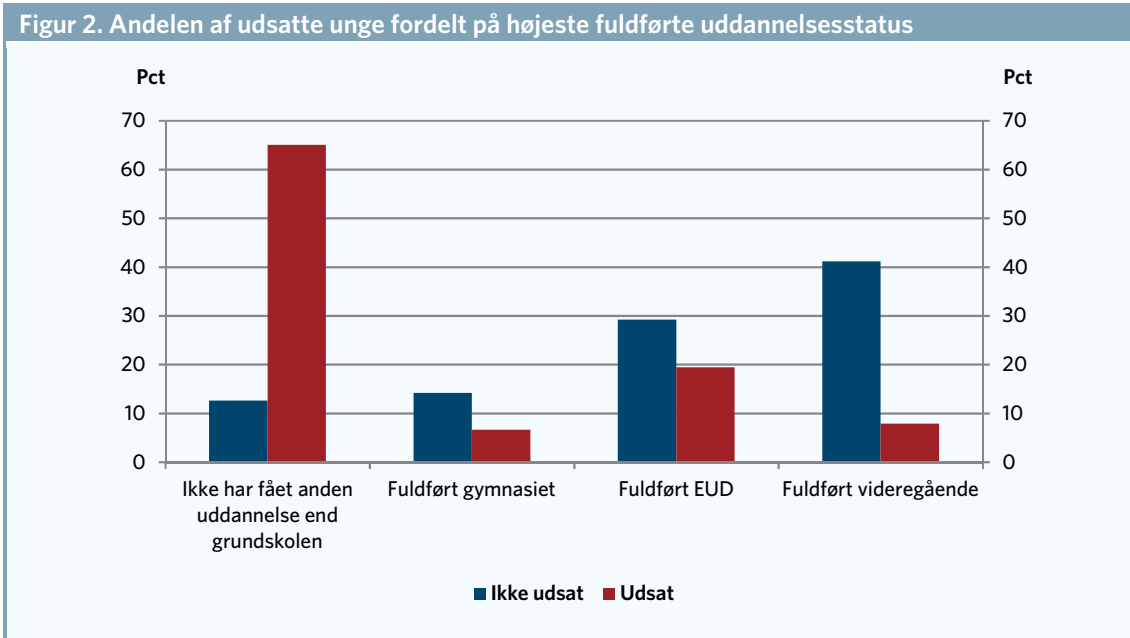
	Ikke almen	Almen	I alt	Ikke almen	Almen	I alt
	Personer			Procent		
Ikke udsat	230.130	44.920	275.060	93,4	87,0	92,3
Udsat	16.160	6.690	22.850	6,6	13,0	7,7
I alt	246.300	51.610	297.910	100,0	100,0	100,0

Anm: Se boks 1. Boligtype opgjort som 15-årige.
 Kilde: AE på baggrund af DST, registerdata.

Af figur 2 fremgår det, at der er markant forskel på de udsatte unges uddannelsesstatus sammenlignet med de ikke-udsatte unge. Således har næsten to-tredjedele eller 65 procent af de udsatte 25-29-årige

¹Se <http://www.rockwoolfonden.dk/publikationer/udsatte-unges-manglende-tilknytning-til-arbejdsmarkedet-er-dyrt-for-samfundet/>

grundskolen som højeste uddannelse, og har ikke fuldført en ungdomsuddannelse. Dette gælder kun 12,6 pct. af de ikke-udsatte unge, hvor ca. 40 procent har gennemført en videregående uddannelse. Uddannelse er således hovedforklaringen på, om man ender som udsat eller ej.

Anm.: Udsat er defineret som at man både i slutningen af 2015 og 2014 er uden for beskæftigelse, uddannelse og ikke er i kategorien "øvrige uden for arbejdsstyrken". Se mere i boks 1. Andelen af udsatte unge og ikke-udsatte fordelt på uddannelsesstatus pr. 1. januar 2016. Bemærk, at der ses bort fra ca. 3 procentpoint i gruppen af ikke-udsatte, der er i gang med en ungdomsuddannelse og 1 pct. af de udsatte unge, der er i gang med en uddannelse².

Kilde: AE pba. DST-registerdata.

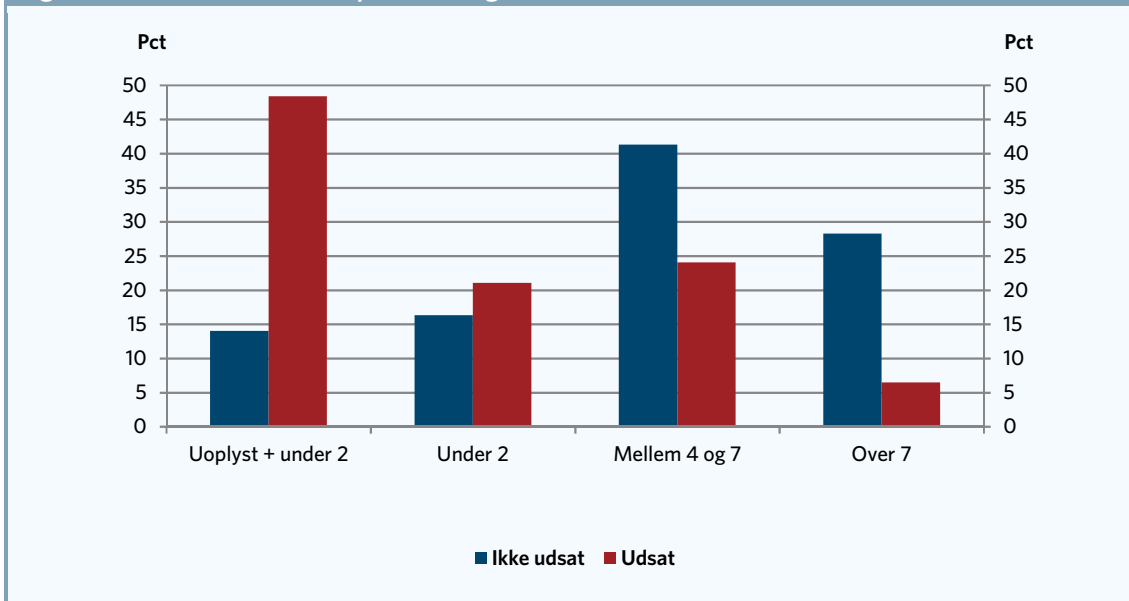
Figur 3 viser de udsatte unge fordelt på karaktergennemsnit ved afgangsprøverne i 9. klasse. Det ses at næsten halvdelen af de udsatte unge ikke opnåede minimum 2 i dansk og matematik ved folkeskolens afgangsprøve, mens det gælder 14 procent af de ikke-udsatte unge. Blandt disse er det til gengæld ca. 70 pct. som opnår minimum 4 i de to fag. Det er mere end dobbelt så mange som blandt de udsatte unge, hvor det kun er 31 procent, der opnår mindst 4. Uddannelsesforskellene grundlægges således allerede i folkeskolen, som derfor også er afgørende i forhold til at mindske antallet af udsatte unge.

Det skal bemærkes, at de unge, der ikke har været til afgangsprøverne i 9. klasse i dansk og matematik indgår i den samme gruppe af unge, som dem, der fik under 2.³

² At man kan være i gang med en uddannelse skyldes at uddannelsesoplysningerne her stammer fra et andet register med et andet opgørelsestidspunkt end RAS, som definitionen af udsatte unge beror på.

³ I alt har 8 procent af de ikke-udsatte unge ikke været til nogen prøver i dansk og matematik, mens det gælder for 35 procent af de udsatte unge.

Figur 3. Andel udsatte fordelt på karaktergennemsnit i 9. klasse

Anm: Udsat er defineret som at man både i slutningen af 2015 og 2014 er uden for beskæftigelse, uddannelse og ikke er i kategorien "øvrige uden for arbejdsstyrken". Se mere i boks 1. Der ses på det samlede gennemsnit i både dansk og matematik. Man skal således have opfyldt kriteriet (fx mellem 2 og <4) i begge fag for at komme i denne kategori. Tabellen omfatter de unge, der ikke har været til afgangsprøver. Andelen af elever uden afgangsprøve er lidt højere blandt de 29-årige. En følsomhedsanalyse har vist, at resultaterne ikke ændres, når man alene ser på de 25-28-årige. Kilde: AE på baggrund af DST, registerdata.

Ifølge analysen fra Rockwoolfondens forskningsenhed er der et stort potentiale for at inkludere de udsatte unge på arbejdsmarkedet. Man har regnet på forskellige scenarier, og gevinsterne ved at inkludere de udsatte på arbejdsmarkedet er målt på de offentlige finanser op til ca. 10 mia. kr. årligt på mellemlang sigt (15 år) og op til 31 mia. kr. på lang sigt (35 år). Årsagen til, at forbedringen af de offentlige finanser er voksende over tid er, at flere og flere årgange af udsatte unge inkluderes på arbejdsmarkedet, hvilket betyder færre udgifter til bl.a. kontanthjælp og førtidspension og ekstra skatteindtægter som følge af en højere beskæftigelse.

En af de bedste måder at hjælpe de udsatte unge til en bedre arbejdsmarkedstilknøytning er at give dem en uddannelse. AE har i en årrække lavet forskellige analyser, der viser, at unge, der får en uddannelse har langt bedre arbejdsmarkedstilknøytning end andre. Især springet fra ufaglært til faglært er vigtigt i forhold til at klare sig på arbejdsmarkedet⁴. De seneste prognoser for arbejdsmarkedet tegner desuden et billede af at det bliver endnu mere vanskeligt at klare sig uden en uddannelse fremover idet endnu flere af ufaglærte job forsvinder⁵.

En af de måder, hvorpå man kan hjælpe flere unge på rette vej er ved at sætte ind i folkeskolen. At kunne læse, skrive og regne er en meget vigtig faktor i forhold til at få en uddannelse, og som en ny analyse dokumenterede i april måned, så folkeskolen især vigtig for mønsterbrydere i forhold til at bryde med den negative sociale arv⁶.

⁴ Se analysen "Uddannelse forlænger arbejdslivet med over 35 procent" på www.ae.dk fra juli 2015.

⁵ Se publikationen " Danmark kommer til at mangle faglærte" på www.ae.dk fra marts 2016.

⁶ Se analysen "Fattigdom og forældres jobsituation har stor betydning for børns chancer" på www.ae.dk fra 14. april 2017.

Boks 1: Sådan har vi gjort

Rockwool-fonden undersøgte i 2016 gruppen af udsatte unge i analysen "Den økonomiske gevinst ved at inkludere de udsatte unge". Heri defineres gruppen af udsatte unge som unge, der hverken er i job eller under uddannelse og som ikke er "øvrige uden for arbejdsstyrken" to år i træk⁷.

AE har undersøgt gruppen af udsatte unge. Vi har brugt de nyeste registerdata, der viser de unges arbejdsmarkedsstatus frem til slutningen af 2015, og vi har undersøgt gruppen af udsatte unge fordelt på boligtype, afgangskarakterer fra grundskolen samt deres højeste uddannelsesstatus.

Analysen er foretaget blandt unge mellem 25 og 29 år pr. 1. januar 2016 som i to år i træk, dvs. både i slutningen af 2014 og 2015, ikke har været i beskæftigelse eller under uddannelse eller "øvrige uden for arbejdsstyrken".

Analysen er lavet på 25-29-årige, der har boet i Danmark i både 2014 og 2015. Endvidere skal personen have boet i Danmark det år barnet fyldte 15 år, da boligforholdene i opvæksten er opgjort her. Denne afgrænsning betyder fx at indvandrere, der er kommet hertil efter 15 års alderen ikke indgår.

⁷ Rockwool skriver i analysen fra januar 2016 "Den økonomiske gevinst ved at inkludere de udsatte unge" at man ser bort fra gruppen af unge i "øvrige uden for arbejdsstyrken" bl.a. fordi de fleste ikke modtager en overførselsindkomst og kun kortvarigt er uden for job og uddannelse.

Bilag

Bilagstabel 1. 25-29-årige fordelt på om de er udsatte samt på boligforhold og nuværende uddannelsesstatus, 2015

		Ikke almen	Almen	I alt	Ikke almen	Almen	I alt
		Personer			Procent		
Ikke udsat	Ikke har fået anden uddannelse end grundskolen	24.340	10.440	34.780	10,6	23,2	12,6
	I gang med gymnasiet eller EUD	5.580	2.140	7.720	2,4	4,8	2,8
	Fuldført gymnasiet	32.390	6.640	39.040	14,1	14,8	14,2
	Fuldført EUD	67.150	13.130	80.280	29,2	29,2	29,2
	Fuldført videregående	100.670	12.570	113.250	43,7	28,0	41,2
	I alt	230.130	44.920	275.060	100,0	100,0	100,0
Udsat	Ikke har fået anden uddannelse end grundskolen	10.120	4.760	14.870	62,6	71,2	65,1
	I gang med gymnasiet eller EUD	160	70	230	1,0	1,0	1,0
	Fuldført gymnasiet	1.170	350	1.520	7,2	5,2	6,7
	Fuldført EUD	3.280	1.160	4.440	20,3	17,3	19,4
	Fuldført videregående	1.440	360	1.800	8,9	5,4	7,9
	I alt	16.160	6.690	22.850	100,0	100,0	100,0
I alt		246.300	51.610	297.910			

Anm: Se boks 1. Der ses på aktuelle uddannelsesstatus pr. 1. januar 2016.
 Kilde: AE på baggrund af DST, registerdata.

Bilagstabel 2. 25-29-årige fordelt på om de er udsatte samt på boligforhold og gennemsnit ved afgangsprøverne i 9. klasse, 2015

		Ikke almen	Almen	I alt	Ikke almen	Almen	I alt
		Antal pers.			Pct.		
Ikke udsat	Uoplyst + under 2	27.810	10.840	38.640	12,1	24,1	14,0
	Mellem 2 og <4	34.380	10.580	44.960	14,9	23,6	16,3
	Mellem 4 og <7	96.790	16.840	113.630	42,1	37,5	41,3
	Mindst 7	71.170	6.660	77.830	30,9	14,8	28,3
	I alt	230.130	44.920	275.060	100,0	100,0	100,0
Udsat	Uoplyst + under 2	7.370	3.690	11.060	45,6	55,2	48,4
	Mellem 2 og <4	3.320	1.490	4.810	20,5	22,3	21,1
	Mellem 4 og <7	4.210	1.290	5.500	26,1	19,3	24,1
	Mindst 7	1.250	230	1.480	7,7	3,4	6,5
	I alt	16.160	6.690	22.850	100,0	100,0	100,0
Alle							

Anm: Se boks 1. Der ses på det samlede gennemsnit i både dansk og matematik. Man skal således have opfyldt kriteriet (fx mellem 2 og <4) i begge fag for at komme i denne kategori. Tabellen omfatter de unge, der ikke har været til afgangsprøver. Andelen af elever uden afgangsprøve er lidt højere blandt de 29-årige. En følsomhedsanalyse har vist, at resultaterne ikke ændres, når man alene ser på de 25-28-årige.

Kilde: AE på baggrund af DST, registerdata.